

क्र.सं.	भौति का न	स्थिति	आन्तरिक लेखापरीदण गर्दै देखिएको मूल्य व्यहारा	रकम न.	रकम र.
		(ख) प्रस्तावित योजनाको लागि सम्बाव्यता अध्ययन गर्ने वा खर्च छुट्टायउन आवश्यकताकोपूळ्याई, (न) प्रस्तावित योजना कार्यन्वयन हुन सक्ने आर्थिक वर्ष र ल्यसचिका दुई आर्थिक वर्षमाप्राप्त हुन सक्ने प्रतिफल र उपलब्धि,			
३		(ष) प्रस्तावित योजना लागू गर्न आवश्यक पर्न खर्चको विवरण, (ङ) खर्च व्याहार्ने बोत र खर्च गरिएको रकमबाट प्राप्त हुन सक्ने प्रतिफल र उपलब्धिकोप्रक्षेपण, (क) प्रस्तावित योजनाको मध्यम अवधिको खर्चको रणनीति र ल्यसको वार्षिक खर्चसँगकोतादायता, (छ) सञ्चालित योजना भए गत आर्थिक वर्षमा छुट्टायउको खर्च अनुसार लक्ष हासिल भएनभएको यथार्थ विवरण ।			

आन्तरिक नियन्त्रण प्रणाली-स्थानीयसरकार सञ्चालन ऐन २०७४ को दफा ७८ वर्मोजिम स्थानीय तहले आपनो कार्यालयबाट सम्पादनगरिने कार्य मित्रव्ययी, प्रमावकारी, नियमिताता र दक्षतापूर्ण ढंगबाट सम्पादन गर्ने अ-आपनो कामको प्रकृती अनुसारको आन्तरिक नियन्त्रण प्रणाली तयार गरि कार्यान्वयनमा ल्याउनुपर्नेक्यवस्था छ । संग्रहालिकाले यस किसिमको कार्यालयी वनाएको छैन जसबाट कार्यालयबाट सम्पादनगरिने कार्य मित्रव्ययी, प्रमावकारी, नियमिताता र दक्षतापूर्ण ढंगबाट सम्पादन गर्ने र वित्यप्रतिवेदन प्रणालीलाई विश्वसनिय बनाउन समस्या परेको स्थिति रहेको छ । आन्तरिक नियन्त्रणसम्बन्धि अन्य व्यहोराहरू देहाय बमोजिम उल्लेख छ ।

- सुशासन (व्यवस्थापन तथा सञ्चालन) नियमावली, २०६५ अनुसार नागरिक वडापमा उल्लेखित सेवाहरूको कार्यालयन स्थिति अनुगमन संयन्त्र तर्जुमा गर्नुपर्ने र सार्वजनिक दुरुवाई नारेको ।
- कार्यालयले उद्देश्य प्राप्तिमा आइपने सम्भावित जोखिमहु घटिचान गरी निश्चकरणको प्रयाप्त गरेको अभिलेख नारेको ।
- स्थानीय सरकार सञ्चालन ऐन २०७४ को दफा ७४ (८) अनुसार सार्वजनिक खरिद नियमावली बनाइ लागू गर्न सक्ने व्यवस्था भएकोमा बनाएको छैन ।
- सार्वजनिक खरिद नियमावली, २०६४ को नियम १७ अनुसार सम्पन्न भएका योजनाहरू उपयोक्ता समितिलाई हस्तान्तरण नारेको ।
- ८० हजार रुपैयाँ भएका बढी मूल्यका, मूल्य अधिकृदि कर लाये मालसामान खरिदगर्दा आन्तरिक राजधू कार्यालयबाट स्थायी लेखा नम्बर र मूल्य अधिकृदि कर दत्तप्रिमाणपत्र ग्रास गरेका व्यक्ति, फर्म, संस्था वा कार्यपालीबाट मात्र खरिद गर्नु पनि आशेषक रुपमा मात्र कार्यालयन भएकोले पूर्ण कार्यान्वयन हुन पर्ने (सार्वजनिकखरिद ऐन २०६३ को दफा ११) अधिकांश उपयोक्ता समितिको रनिड विल तथा नापी कितावमा उपयोक्तासमितिबाट प्रमाणीत गराई छाप लगाउने नारेको,
- सार्वजनिक खरीद नियमावली २०६४ को नियम ८ वर्मोजिम खरिद योजना बनाई खरिद योजना अनुसार कार्यालयबाट हुन नसकेको ।
- सर्वे रोपा प्रवाह प्रक्रिया दुद्द तथा अपाङ्ग मैत्री र लैगिक समतासालक रहेको छैन ।
- सञ्चालितसबै कार्यक्रमको अनुगमन मूल्यहुन हुन नसकेको योजना कार्यक्रमकोअनुगमन तथा सुपरीतेक्षणको प्रतिवेदन वैठकमा पेश गरेको पाइएना (स्थानीय सरकारसंचालन ऐनको दफा १६ ख(५) जिन्दीको सम्पर्कपर PAMS प्रयोग नापाको र जिन्सी दाखिला, खरिद आदेश मलेप फारमाको

प्रकाश
आदायप
अधिकृत

५. लेखापरीक्षणवाट देखिएका व्यहाराहरु

क्रम सं.	भा ने	क्रिति	आन्तरिक लेखापरीक्षण गर्दा देखिएको मुख्य व्यहारा	नियमित रचना रचना र.	अमूल रचना	गर्ने प्रक्रिया रचना	कैफियत
१			परिचय : सङ्घठन मित्रके जनशक्तिसे वा आलेप शाखाले व्यवस्थापनालाई प्रवर्तित ऐन नियम, कानून २ प्रक्रियाको परिपालना भए वा नम्बरको जाँच र परीक्षण गरी तत्काल सुधारका लागि सुझाव सहितको प्रतिवेदन दिइ विचीय सुशासन कायम राख त्यार पारिएको संघर्षन अन्तरिक लेखापरीक्षण हो । स्थानीय सरकार सञ्चालन ऐन, २०७४ को दफा ७७ कामोजिम स्थानिय तहमा भएका सामूहिक आधिक कारोबारको आन्तरिक लेखा परीक्षण आन्तरिक लेखा परीक्षण शाखाले गर्ने व्यवस्था भए कामोजिम आन्तरिक लेखा परीक्षण शाखाले लेखा परीक्षण गरी प्रतिवेदन दुखाउने काम गरेको छ ।				
२			शाखाको धरणा : राजेली नगरपालिकाको कार्यालय, मोरडमा आ.व. २०७६/२०७७ देखी आन्तरिक लेखा परीक्षण शाखा स्थापना भई हाल कृयाशिल रहेको हो । अन्तरिक लेखा परीक्षण शाखावाट कानूनले तोकिएको समयमा प्रतिवेदन पेश गर्ने र कार्यालयको तफ्किवाट तोकिएके समयमा प्रतिकृया दिइ आधिक कारोबार पारदर्शी र मितव्यमी बत्रेमा पर्याप्त सहयोग पुऱ्यै भन्ने महसुस गरेको छ ।				
३			लेखा परीक्षणको आधारःस्थानीय सरकार सञ्चालन ऐन, २०७४ को दफा ७७ ले दिएको अधिकार प्रयोग गरी आन्तरिक लेखा परीक्षण शाखावाट रेती नगरपालिका मोरडले अन्तरिक लेखापरीक्षणको लागि पेश गरेको संस्तानको अधारमा आन्तरिक लेखा परीक्षण गरिएको छ । प्रस्तुत भएका कारोबारको लेखा परीक्षण लेखा शाखावाट पेश भएका आधिक कारोबारसंग सम्बन्धित कागजात, जिन्ही शाखावाट पेश भएका जिन्ही किताव, व्यवस्थापकीय पक्षसंगको छलफल र आधिक विवरणका अधारमा आन्तरिक लेखा परीक्षण सम्पन्न गरिएको हो ।				
४			न्याय सम्पादनः यस नगरपालिकाले आ.ले.प. अवधि सम्म जम्मा ९२ विवाद दर्ता भएको व्यसमध्ये ७७ विवाद फल्खोट भएको १५ विवाद फल्खोट हुन बाँकी रहेको पाईयो ।				
५			दरवन्दी-स्थानीय सरकार सञ्चालन ऐन, २०७४ को दफा ८३ मा प्रशासकीय सङ्गठन २ कार्मचारी दरबन्दी सम्बन्धी व्यवस्थालाई उक्त व्यवस्था बमोजिम कायलायले संगठन व्यवस्थापन समेक्षण प्रतिवेदन तथार गरी उपनियम १० बमोजिम सभाबाट स्वीकृत गराउनु पनि व्यवस्था कार्यात्मक हुन सकेको देखिएन । साथै नगरपालिकामा रहेको कर्मचारी दरबन्दी ६० रहेपनि पदपूर्ति ४२ रहेकोदेखियो । विभिन्न १८ पद रिक्तरहेका छन । जनशक्तिको अभावमा नगरपालिकाको कार्यसम्बन्ध रसेवा प्रवाहमा समेत असर पने हुँदा दरबन्दी अनुसार पदपूर्ति गरिनुपर्दछ ।				
६			PAMS को प्रयोग - महालेखा नियन्त्रक बाट मिति २०७७/०८/०७ मा सरकारी सम्पतीको लेखाङ्कन र प्रतिवेदन तथार गर्ने PAMS को प्रयोग गरिएको भनी निर्णय भएको तर अ.व. २०७८/७९मा कार्पालपले PAMS को प्रयोग नगरेको पाईयो ।				
७			मध्यकालीन खर्च संरचना - अन्तरसरकारी वित व्यवस्थापन ऐन, २०७४ को दफा १७ मा स्थानीयतहले सार्वजनिक खर्चको विवरण तथार गर्दा आगामी तीन आधिक वर्षमा हुने खर्चको प्रक्षेपणसहित देहापको विवरण सहित मध्यकालीन खर्च संरचना तथार गर्नुपर्ने व्यवस्था छ । नगरपालिकाले उक्त बमोजिम खर्चको मध्यकालीन खर्चको संरचना तथार नारिकोले सार्वजनिकखर्चको अनुमानित विवरण तथार गर्दा मध्यकालीन खर्च संरचना समेत तथार गर्नुपर्दछ ।				
८			(क) प्रस्तावित योजनाको उद्देश्य,				

रंगेली नगरपालिका
Rangeli Municipality
नगर कार्यपालिकाको कार्यालय
Office of Municipal Executive

रंगेली, मोरङ्ग
Rangeli, Morang
१ नं. प्रदेश नेपाल Province No. 1 Nepal

पत्र पंख्या: ०६९/८०
च. नं. ८०६

मिति २०७९/०५/०७

विषय:- आन्तरिक लेखा परिक्षण प्रतिवेदन पेश गरेको सम्बन्धमा।

श्री प्रमुख प्रशासकीय अधिकृत ज्यू
रंगेली नगरकार्यपालिकाको कार्यालय,
रंगेली, मोरङ्ग।

प्रस्तुत विषयमा यस रंगेली नगरपालिका कार्यालयको आ.व. २०७८/०७९ को
आर्थिक कारोबारहरुको २०७८ श्रावण महिना देखि २०७९ असार मसान्त सम्मको आर्थिक
कार्यविधि तथा वित्तिय उत्तरदायित्व नियमावली २०७७ को नियम ८५ को उपनियम ४
वमोजिम प्रतिवेदन पेश गरिएको छ।

प्रकाश रामी
आलेप अधिकृत छैठै११८
प्राप्ति १०१८

बोधार्थ:

- १) श्री महालेखा परिक्षकको कार्यालय, काठमाडौं।
- २) श्री सङ्घीय मामिला तथा सामान्य प्रशासन मन्त्रालय, काठमाडौं।
- ३) श्री कोष तथा लेखा नियन्त्रक कायालय, विराटनगर मोरङ्ग।

क्र. सं.	भो ने	भिति	आन्तरिक लेखापरीक्षण नदा देखिएगो मूल्य व्यहोना	नियमित रकम रु.	नियमित रकम रु.
			प्रयोग गरी तथार पारे पनि अधिकाशमा ख दाखिला ने, दाखिला भिति, आदेश ने, आदेश भिति उल्लेख गर्ने नगरेको । आन्तरिक नियन्त्रण व्यवस्थाले नियमिता, भित्त्यापिता, पारदर्शिता १ सेवाप्रवाहमा असर पर्ने भएकोले उल्लोखित नियमको प्रावधान घाटना गरी उपर्युक्ततिवेष्यमा सुधार गर्नुपर्दछ ।	रकम रु.	रकम रु.

आन्तरिक लेवापरिवारग मदी क्षेत्रियोंको मृद्द्य व्यवहारा					
क्रम सं.	भौतिक मिति	नियमित रकम रु.	गर्वन रकम रु.	अनुसूल रकम रु.	गर्वन प्रत्यक्षी रकम
११	घर नक्सा पास : नगरपालिकाले नगर क्षेत्र भित्र नियमित भवनको घरनवासा नियमित गर्न भवन नियमित इजाजत दिए, तत्त्वा थप इजाजत दिए तथा नियमित सम्पन्न प्रमाणपत्र जारी गर्ने कार्य भवन तथा वस्ति विकास उपशाखा मार्फत सम्पादन गर्ने गरेको छ । यस आधिक वर्षमा रु.८,४६,१७९,३५४ राजश्व प्राप्त भएको देखिन्छ ।				
१२	घर बहाल कर-यस वर्ष सम्म २०२००९,१४४- राजश्व प्राप्त भएको देखिन्छ ।				
१३	ब्यवसाय कर - नगरपालिको आधिक ऐन, २०७७ को दफा - ४ मा व्यवसाय दर्ता र नविकरणमा हामाइने करको दर अनुसूची-२ बमोजिम हुने उल्लेख छ । यस वर्ष सम्म रु ४०९५३५६- राजश्व प्राप्त भएको देखिन्छ ।				
१४	भूमीकर मातपोत-यस वर्ष सम्म रु ३६५९७३५,५४१- राजश्व प्राप्त भएको देखिन्छ ।				
न.पा. चाहु खर्च खाता					
१५	२०७८/७/१७	सीधा राम महतो लाई पूजाको लागी आर्थिक सहयोग वापत रु.३६,०००/- भुक्तानी भएकोमा श्री समिर ठाँउ, जे. साउन्ट सर्विसको प्यान विल रकम रु. ३०,०००/- पेश भएकोमा बहाल कर वापत १० प्रतिशत रकम रु. ३,०००/- कट्टा गर्नुपर्नेमा कट्टा नभएको ।	३,०००	६१३६	
न.पा. चुँकिगत खर्च खाता					
१६	२०७८/०८/१५	पाईप विक्षाउने कार्य गरेवापत प्रमोद प्रसाद मण्डल लाई रु.९८,५२३/- भुक्तानी भएकोमा नापि किताव अनुसार ३३४,०८८मा३ परिमाणको मात्र रु. १९२,५० का दरले भुक्तानी हुनुपर्नेमा ३३६,८८८मा३ को भुक्तानी भएकोले बढी रकम रु.८२३६, असुल गर्नुपर्ने ।	३,९९३		
१७	२०७८/०९/११	श्री सरस्वती मा दी लाई शोचालय मर्मितारेवापत रु.५०,०००/- भुक्तानी भएकोमा ठेक्का बिल अनुसार रु.४६,६०४/- भुक्तानी हुनुपर्नेमा बढी- रु.३,१२३/- असुल गर्नुपर्ने ।			
संघीय सरकारबाट हस्तान्तरित तुँगीगत खर्च खाता					
१८	२०७८/०३/२५	अशी उर्जा ईन्जिनियरिङ लाई १२ ओटा वायो मायस नियमित वारेवापत रु.३,००,०००/- भुक्तानी भएकोमा	१०,७४२		

नगर कार्यपालिकाको कार्यालय, रंगेली, मोरड
(आन्तरिक लेखापरीक्षण शाखा)

आ.ब. २०७८/७९ को आन्तरिक लेखापरीक्षण प्रतिवेदन

१. कार्यालयकोनाम - रंगेलीनगरपालिका, नगरकार्यपालिकाकोकार्यालय, रंगेली, मोरड
२. कार्यालयको उद्देश्य -
नेपालको संविधान बमोजिम स्थानीय तहको अधिकार सम्बन्धी व्यवस्था कार्यान्वयन गर्ने तथा संच, प्रदेश र स्थानीय तह विचको महानारीता, सहअस्तित्व र समन्वयलाई प्रवर्द्धन गर्ने जनसहभागिता, उत्तरदायित्व, पारदर्शिता सुनिश्चित गरी सुलभ र गुणस्तरीय सेवा प्रवाह गर्ने।
३. प्रमुख क्रियाकलापहरु -
  - क) नगर विकासका लागि वार्षिक, आवश्यक तथा विषयगत योजना तर्जुमा
  - ख) स्थानीय सरकार संचालनका लागि आवश्यक कानून एवं मापदण्ड को निर्माण
  - ग) नगरसभाबाट पारित वार्षिक कार्यक्रम संचालन/ कार्यान्वयन
  - घ) स्थानीय सरकार संचालन ऐन वमोजिम स्थानीय सरकारले सम्पादन गर्नुपर्ने कार्यहरु सम्पादन गर्ने
  - ङ) संघीय सरकार र प्रादेशीक सरकारबाट हस्तान्तरित आयोजना/ कार्यक्रम संचालन गर्ने
४. कार्यालय प्रमुखको नाम
आर्थिक प्रशासन शाखा प्रमुखको नाम
५. कारोबारको संक्षिप्त विवरण

प्रबन्धक रामनी
आलम प्रादेशीक संघीय अधिकृत

आन्तरिक लेखापरीक्षण प्रतिवेदन

२०७८/२०७९

प्रकाश रेग्मी
आन्तरिक लेखापरीक्षक